

ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОГО СТАНУ МОЛОЧНОЇ ГАЛУЗІ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

А.В. Антончук

*Інститут сільського господарства Західного Полісся НААН,
с. Шубків, Рівненська обл.*

Молочне скотарство являється однією з провідних галузей тваринництва не тільки на мікро-, але й на макрорівні. Зважаючи на тяжку економічну ситуацію в країні, перед галуззю стоїть низка проблем, що потребують пошуку альтернативних шляхів їх вирішення.

Розвиток галузі залежить від багатьох чинників і факторів. Так, наприклад, створення відповідної державної підтримки, виплата дотацій та субсидій дасть змогу збільшити обсяг виробництва продукції. Не менш важливим інструментарієм є цінова політика, адже ціна впливає на виробника з точки зору прибутковості господарської діяльності, а споживача – як стимул купівлі товару [1]. Застосування інноваційних технологій дозволить збільшити надій молока, знизити затрати праці, підвищити інтенсивність селекції. Практика доводить, що найбільшого ефекту можна досягти в тому випадку, коли будуть створені умови, які б мотивували бізнес до фінансування інноваційно-інвестиційних проектів у молочному скотарстві [2].

Сучасний стан молочного скотарства Рівненської області характеризується скороченням поголів'я ВРХ за п'ять років у всіх категоріях господарств області чисельність тварин знизилась з 115,3 до 97,4 тис. гол. Проте на фоні зниження поголів'я, спостерігається динаміка збільшення показників продуктивності. Надій молока на корову за рік зріс на 380 кг у сільськогосподарських підприємствах, а в господарствах населення – на 229 кг. Фонд споживання молока та молочних продуктів за підсумками 2015 року знизився на 4,16 відсотка порівняно з показником 2014 року і склав 247,5 тис. тонн [3].

На ринку будь-якої продукції повинен відбуватись взаємозалежний зв'язок між запасами продукції та її споживанням. За допомогою Методики визначення основних індикаторів продовольчої безпеки було встановлено рівень забезпечення молоком та молочних продуктів населення. Продовольча безпека найповніше знаходить своє вираження через показник споживання та його відповідність раціональним нормам споживання продуктів харчування на одну особу на рік [4]. Оптимальною вважається ситуація, коли фактичне споживання продуктів харчування особою впродовж року відповідає раціональній нормі [5].

В Рівненській області рівень задоволення споживчих потреб в молоці та молочних продуктах не відповідає нормам як раціональній так і мінімальній. Протягом окресленого періоду тенденції до збільшення не спостерігалось, а навпаки з кожним роком рівень з меншувався в середньому на 2 %. Це спричинено, насамперед, зростанням цін на продукцію, інфляційними процесами в країні, зменшенням доходів населення.

Отже, сучасний стан молочного скотарства на регіональному рівні потребує визначення сильних та слабких сторін, виявлення загроз та можливостей, хоча б для стабільності свого становища на ринку.

Серед актуальних завдань та напрямків підвищення економічної ефективності молочної галузі в регіоні є: використання зарубіжного досвіду, вдосконалення умов праці та створення нових робочих місць для розширення зайнятості сільського населення, використання засобів реклами та пропаганди, випуск конкурентоспроможної продукції, розширення ринків збуту.

Водночас, нестабільність економічної ситуації в країні та законодавства; висока вартість обладнання, зростання цін на енергоносії, підвищення податків створює нові загрози для збільшення рівня рентабельності виробництва.

Перелік посилань:

1. Пащенко О. В. Ціноутворення на ринку молока і молочної продукції [Електронний ресурс] / О. В. Пащенко // *Ефективна економіка*. – 2014 р. – № 10. – Режим доступу : <http://www.econotyu.nauka.com.ua/?op=1&z=3407>.
2. Скидан О. В. Напрями удосконалення підтримки інноваційного розвитку молочного скотарства [Електронний ресурс] / Скидан О.В., Швець Т.В., Булуй О.Г. // *Вісник ЖНАЕУ*. – 2014. – № 2 (42), Т. 1 – С. 178-187. – Режим доступу : VZNAU_2014_2_1_178-187.pdf
3. *Статистичний щорічник Рівненської області за 2015 рік* / [за ред. Ю.В. Мороза]. – Рівне, 2016.
4. Щербак Е. А. Дослідження рівня споживання та витрат населення на продукти харчування в Запорізькій області: регіональний аспект [Електронний ресурс] / Е. А. Щербак // *Продуктивність агропромислового виробництва. економічні науки*. – 2014. – Вип. 26. – С. 158-169. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pav_2014_26_25.
5. *Звіт про стан продовольчої безпеки України у 2013 році* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.me.gov.ua